

Keskustelutilanteessa huomioitavaa

Tilanteessa keskeistä

- kannustava ote
- ajatukset suunnataan tulevaan: Lapsen tulee tietää tarkkaan, mitä häneltä odotetaan (oman toiminnan ohjaaminen, tiedot ja taidot).
- oppilaita ei verrata toisiinsa
- jokaisen tavoitteen saavuttaminen on yhtä arvokas
- avaa keskustelussa osallistujille tarvittavat vieraat käsitteet

Kiireettömyys

- On tärkeää luoda kohtaamisen ilmapiiri ja poistaa jännitystä. *Mitä hyvää sinulle (oppilas) kuuluu?* Rauhoittavalle ilmapiirin luomiselle on syytä varata aikaa.

Oppilaan osallisuus

- itsearviointi keskustelun pohjana
- lasta rohkaistaan ja ohjataan käyttämään keskusteluajasta puolet
- lapsen on saatava nostaa esiin niitä teemoja, joista hän haluaa puhua

Huoltajan osallisuus

- Huolehdi, että ehditään keskustella niistä koulunkäyntiin liittyvistä asioista, jotka huoltaja haluaa nostaa esiin.
- Rohkaise huoltajia kertomaan lapsesta taitoja ja tietoja, jotka edesauttavat asetettuihin tavoitteisiin pääsemistä.
- Huoltajan tehtävänä on tukea lasta, kun tämä asettaa tavoitteita ja pyrkii niihin.

Opettajalle avuksi

- Pohdi etukäteen, mitä lapsen olisi tärkeää tietää itsestään juuri nyt.
- Kun puhut, puhu lapsen kanssa ja ota siihen huoltajat mukaan.
- Jokaista itsearvioinnin kohtaa ei ole tarpeen käsitellä, vaan ne, jotka lapsi nostaa esiin.
- Ei ole tarkoitus käydä läpi taitotasotaulukoita. Voi olla silti mielekästä esimerkiksi katsoa yhdessä lapsen ja perheen kanssa sitä taulukkoa, jota luokassa on eniten käsitelty.
- Vaikeatkin asiat käsitellään rakentavasti lapsen vahvuuksia unohtamatta.

Seuraavia **teemoja** hyödynnetään arviointikeskusteluissa mielekkääksi katsotulla tavalla. **Teeman luokkataso ei ole sitova, vaan teemoja käytetään lapsen tarpeiden mukaan.**

1. luokka: *Minä ja koulun arki*
2. luokka (nivelevaihe): *Minä ja muut koulussa (itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taidot ja vastuullisuus), minä ja opiskelun perustaidot (lukeminen, kirjoittaminen, matematiikka), minä ja itseluottamus.*
3. luokka: *Minun hyvinvointini (L3)*
4. luokka: *Minun kaveri- ja yhteistyötaitoni*
5. luokka: *Oppimisen taitoni (L1)*
6. luokka (nivelevaihe): *Minä ja muutokset (Uusien asioiden kohtaamisen rohkeus, osallisuus omista asioista ja osallisuus omista valinnoista).*

Arvioinnissa muistettavaa

- painopiste on lukuvuoden aikaisessa **monimuotoisessa** palautteessa
- lukuvuosidistosis kertoo siitä, miten oppilas on saavuttanut oppiainekohtaiset tavoitteet lukuvuoden lopussa
- keskusteleminen siitä, miten opettaja antaa jatkuvasti palautetta / arviointia ja tukee oppilaiden itse- ja vertaisarviointia
- koulussa / luokkatasoilla on syytä sopia siitä, miten arviointipalautetta koteihin annetaan eri oppiaineissa.

Huomioitavaa arviointikeskustelun järjestelyissä

- Arviointikeskusteluun osallistuvat oppilas, opettaja/-t ja huoltaja/-t.
- Arviointikeskustelun karkea ajankohta (esim. arviointikeskustelut pidetään tammikuussa) kerrotaan huoltajille koko koulun tai vähintään luokkatason yhteisenä ajankohtana Wilma- ja koulun verkkosivutiedotteella syyslomaan mennessä.
- Huoltajille annetaan useita todellisia vaihtoehtoja arviointikeskustelun ajankohdaksi. On luonnollista, että tarjottujen ajankohtien painopiste on iltapäivissä. Mikäli iltapäiväaika ei huoltajille esim. työ- tai lastenhoitoperusteiden vuoksi ole mahdollinen, huoltajille tarjotaan myös aamu- tai iltai-kojoja. Arviointikeskusteluja ei järjestetä klo 20–07.30.
- **Lähtökohtaisesti oppilas ei voi olla poissa oppitunnilta arviointikeskustelun vuoksi.**
- Mikäli on aikaisempien kokemusten perusteella herää huoli, että arviointikeskustelusta muodostuu riitaisa tilanne, on hyvä sopia toisen opettajan (erityisopettaja, kielenopettaja, rehtori) tulemisesta mukaan keskustelutilanteeseen.
- Mikäli huoltaja kieltäytyy tulemasta arviointikeskusteluun, rehtori ottaa yhteyttä huoltajaan. Mikäli huoltaja yhä kieltäytyy osallistumasta arviointikeskusteluun, rehtori pyytää häntä ilmoittamaan asiasta koululle kirjallisesti. Mikäli huoltaja ei suostu tähän, opettaja pitää arviointikeskustelun oppilaan kanssa. Arviointikeskustelun jälkeen rehtori ilmoittaa kirjallisesti huoltajalle, että arviointikeskustelu on pidetty vain oppilaan kanssa, koska huoltaja on kieltäytynyt osallistumasta arviointikeskusteluun. Kirje arkistoidaan, kuten muut vastaavat oppilas-huollolliset ilmoitukset. Primukseen kirjoitetaan lisätietoihin maininta ”huoltaja kieltäytyi osallistumasta arviointikeskusteluun”.
- Opettaja ei ole velvollinen pitämään kahdelle huoltajalle erillistä arviointikeskustelua. Mikäli molempien huoltajien oleminen mukana samassa keskustelussa ei ole mahdollista, voidaan ehdottaa, että huoltajat osallistuvat arviointikeskusteluun vuorovuosina.
- Keskustelun päättäminen
 - Wilma-lomake auki lopuksi
 - Wilmaan kirjataan
 - keskustelun läsnäolijat, päiväys ja suoritus
 - yksi oppilaan koulunkäyntitaitoihin liittyvä tavoite, poikkeuksena tehostetun ja erityisen tuen oppilaat, joiden tavoite kirjataan oppimissuunnitelmaan/HOJKSiin (täppä)

Oppilasarviointityöryhmän koostama, luokkatasoteemat sisältävä itsearviointin lomakesarja löytyy [Peda.netistä](#).

Taustaa

- Jyväskylän kaupungissa järjestetään arviointikeskustelu vuosittain vuosiluokilla 1-6.
- Arviointikeskustelu on kodin ja koulun yhteistyön muoto. Parhaimmillaan se lisää ymmärrystä kodin ja koulun välillä ja oppilas huomaa, että aikuiset vetävät yhtä köyttä koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Henkilökohtaisten, säännöllisten tapaamisten jälkeen on myös helpompaa ottaa yhteyttä kotiin koulunkäyntiin liittyvissä asioissa.
- Arviointikeskustelut pidetään viikoilla 46–6.
- Arviointikeskustelun mitta on 30 minuuttia. Tarvittaessa voidaan sopia uusi aika, mikäli jostakin aiheesta on syytä keskustella tarkemmin esimerkiksi erityisopettajan kanssa tai aihe on muuten vaativa, esim. kiusaamistilanne.
- Keskustelut pyritään pitämään lähitapaamisena, mutta tarvittaessa myös etäyhteyksiä (Teams) voidaan hyödyntää.
- Monimuotoinen arviointi on osa opettajan virkavelvollisuutta.
- Aineenopettaja tai erityisopettaja voi osallistua arviointikeskusteluun. Aineenopettajalle ja erityisopettajalle arviointikeskustelut kuuluvat YS-aikaan.
- Erityisoppilaan arvioinnista päätetään HOJKS-asiakirjassa.